

HANS HEDTOFT QANOQ PISIMANERSOQ ILAQUTAASUT PAASERUSUPPAAT

Qupp. 2, 14-15

PÅRØRENDE EFTERLYSER SANDHEDEN OM HANS HEDTOFT

Side 2, 14-15

**Nunap immikkoortui pingasut
 Nuullu immikkoortutut
 nammineersutut** Qupp. 5

**Tre regioner og Nuuk som
 selvstændig enhed** Side 5

**Sullivik Nuuk -
 inatsisilerinermi
 sinnattupalaaq**
 Qupp. 6-7

**Virksomheden Nuuk -
 et juridisk mareridt**
 Side 6-7

**EU-p
 taasissutaanissaa
 Demokraatip
 kissaatigaa**
 Qupp. 11

**Demokrat vil have
 afstemning om EU**
 Side 11

**Tuusip
 unammillerneqarnis-
 saa NIA-p kissaatigaa**
 Qupp. 3

**NIA ønsker
 modkandidat til Tuusi**
 Side 3

**Inuit
 Ataqatigiit**

Kuupik Kleist Aviāja Vandersee
 Georg Olsen Sofia Rossen

*Nutarterneq ingerlateqqillugu
 Fasthold fornyelsen*

**Aasaru angalaniaruit
 inniminniissussinnaavatsigit**

*Vi booker gerne din
 sommerrejse allerede nu*

Assersuutit/eksempler:

- Nuuk - Sisimiut, siumut/enkelt 880 kr.
- Qaqortoq - Nuuk, siumut/enkelt 1.435 kr.
- Maniitsoq - Nuuk, siumut/enkelt 475 kr.
- Nuuk - Paamiut, siumut/enkelt 725 kr.

**Akitsuutit? Naamik.
 Afgifter? Nej tak.**

Najugaqarfisanni periarfissatsialak/Brug dit lokale billetkontor

Illoqarfik/By	Tlf.	Fax	Paasiniaasarfik/trafikoplysning
Qaqortoq	64 22 40	64 25 40	64 22 40
Paamiut	68 17 99	68 11 68	68 18 65
Nuuk	34 99 34	34 99 44	34 99 30
Maniitsoq	81 33 46	81 21 16	81 38 69
Aasiat	89 16 44	89 24 22	89 22 46
Ummannaq	95 12 46	95 12 02	95 12 46

ARCTIC UMIQ LINE

**AGGUAGAR-
 SISITSINEQ
 DIVIDENDE
 UDBETALING**

**Agguagarsiassatit
 tigoreerpigit?
 Har du hentet din dividende?**

Bruasen

100%-imik kalaallinit pigineqarpoq / 100% ejet af det grønlandske folk

Hans Hedtoftip umiunerani ilumoortut saqqummiunneqartariaqarput

Ajunaaqataasimasut kinguaavisa ilaat, Bjarne Egede, umiarsuup umiunerani ajunaarnersuaq paasineqanngitsoq inuit 95-it inuunerannik akeqartoq pillugu ammanerunissamik ujartuivoq

Oqaluttuarisaaneq

Hans Hedtoft

Allattoq: Peter Damborg
Nutsrisoq: Gábánguaq Johansen

NARSAQ - Januarip 30-a 1959 Kalaallit Nunaanni inuppassuarut aliasunnermut maqaasiner-mullu sulit atavooq.

Ullormi tassani umiarsuaq Kalaallit Nunaaliartaat Hans Hedtoft silapiluttorsuugaa Kalaallit Nunaata kujataata avataani umiuvoq. Umiarsuaq periarfeeruppoq ajunaarnersuarlu inuit 95-it inuunerannik akeqarpoq.

Ullumikkut ukiut 46-t qaangiunneranni oqaluttuaq alianartooq sakkukilliimisimanani ingerlaqqippoo. Nalornineq tarnikkut itisuunik nanertissutaasarpoo ajunaarnermi tamatumanna qanoq ilillutik eqqugaasinnaanerminnik nassuiaatissarsinatik ilaqutariittut inuunerminnik aserugaasumik ingerlatseqqittariaqarsimasunut.

Minnerunngitsumik ajunaars-

masunut eqqaassutissamik Danmark-imi maanna nappaasoqalerenerata kinguneranik umiarsuup umiunerani pisimasut tamakkerlugit saqqummiunneqarnissaannut qimagaasut periarfissaqalerput ilaqutaasut erloqissutitik aliasuutitillu puigunngisaannarneqartut eqqarsaatigalugit ingerlariaqqissinnaaleqqullugit.

Qimagaasimasooq sassartooq

Ullumikkut 47-nik ukiulik Bjarne Egede Narsameersoq, Hans Hedtoft umiummat ataaminik annaasaqartoq, ullumi AG-mi sassarpoq umiarsuullu umiunerani alianartumi misigisani ima oqaluttuaralugit:

- Aatsaat ukiuni makkunani imaaliarsaalerninni paasilerpara ajunaarneq taanna meeraanera tamakkerlugit aliortukkatut sianingngisannik toqqortersimagiga. Ataagami Carl Egede 34-nik ukioqarluni umiarsuup umiunerani ajunaartoq ilisarissimangi-saannarsimavara. Taamaalinerani marlungajannik ukioqarpunga. Ataagami ilisarissimalinngisaannarpara.

Avissaartuutsitaasut

- Pisoq alianaqisoq ilaqutariinnguat-sinnut inuttut annertuunik kinguneqalerpoq.

- Anaanama saniatigut qatanngutigitiit sisamaavugut. Angerlar-simaffitsinni ataata toqunera oqaluuserineqanngisaannarpoq. Taamaattumik ukioqqortunerulernissara tikillugu ataama ilaqutai pillugit aamma ilisimasaqarnanga. 15-inik ukioqarlunga anaanarput toquvoq. Angajoqqaatut akisusaatitaasumik attavilerneqarpunga Danmark-imi efterskolemi atualerlunga. Tamatuma kinguneranik ilaqutariittut tamatumuuna inooqatigiikkunnaarpugut sumullu tamaanga siammarneqarluta. Aniguniarnermik sorsuuteqarneq tullinnguuppoq. Qanoq pisoqarsimanagera eqqarsaatigivallaarunnaarpara. Sapinngisara malillugu uanga nammineq aqqutissara nassariartariaqalersimavara, Bjarne Egede, ullumikkut Narsaq Kommuneani aningaasaqarnermut pisortaasooq namminerlu ilaqutaqalerlunilu meeraqalersimasooq, nassuiaavoq.

Hans Hedtoft pillugu tusatsiakkat iluarsisariaqarput

- Ukiopassuit ingerlareermata aatsaat meeraaninni qanoq pisoqarsimanagera eqqarsaatigisalerpara. Maannalu tassa nammineq ilaqutaqalerpunga. Meeqqakka nassuiaanneqartariaqarput. Uanga nammineq nassuiaatissaqannginnera ajornartorsiutaavoq. Tamanna tunngavigalugu pisimasunik qaqlerillunga aallartippunga.

- Najukkatsinni palasimut saaffiginnippunga. Taanna aqqutigalugu anaanannit ataannillu aannakkukka aatakkukkalu inissipakka. Kingorna ataama toqunera umiunermullu atatillugu pissutit paasineqarsimannngitsut tamaasa tikippakka. Taamaalinerani tunuartersinnaajunnaarpunga. Pissutit qanimut misissuiffigilerpakka.

- Sumilunniit saaffiginnikkaangama matut tamarmik matoqqa-sarput. Umiarsuup umiuneranunni atatillugu paasissanngitsorpasuaqarpoq, ajoraluartumillu umiuneeq tamanna peqqissaartumik ilumoortumillu qulaajaavigineqan-

Bjarne Egede.

ngisaannarsimavoq. Tamanna tusatsiakkat uagut qimagaasimasut annertunerusumik atorsinnaanngisatta pilersinneqartarnerinik kinguneqalersimavoq. Isumaqarpunga uagut innuttaasullu tamarmik Hans Hedtoft pillugu ilumoortunik saqqummiussivigineqartariaqartugut.

Bjarne Egede qimagaasimasut ilaattut Danmark-imi eqqaaniaannissamut najuuteqqullugu qaaqquneqarsimavoq.

- Pineqartoq taanna ullut ilaanni saqqummiunneqarpat, Kalaallit Nunaanni qimagaasimasut eqqaassutissioinnissaat oqaluuserisinnalissavarput.

Ansøgning til Den Fælles Ferierejsefond

Vi skal hermed meddele, at man kan indsende ansøgninger til Den Fælles Rejsefond, hvis man er omfattet af aftale om Ferierejsefond under følgende organisationer; AK, PPK, og ASG.

Ansøgninger modtages løbende, dog skal man her gøre opmærksom på, at sidste frist for ansøgninger om støtte til sommerrejser er 1. marts og til vinterrejser 1. september.

Generelle krav skal være opfyldt:

- Man skal minimum have været ansat i 2 år.
- Ansøgningsformularen skal udfyldes korrekt.
- Rejsen skal være reserveret gennem Vejle Rejser, Grønlands Rejsebureau og / eller Arctic Umiaq Line, og rejseplanen skal medsendes. Rejsen skal foretages samlet.
- For ugifte skal samliv af mindst 1 års varighed dokumenteres af de respektive kommuner. Dokumentation medsendes.
- Sidste bevilling fra fonden skal klart oplyses (måned – år).

De enkelte ansøgere fremsender ansøgning til deres respektive fagorganisation, AK, PPK og ASG

Følgende organisationer:

Atorfillit Kattuffiat

Postbox 212
3900 Nuuk
www.ak.gl

Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit – Sundhedskartellet i Grønland

Postbox 670
3900 Nuuk
www.pk.gl

Akademikernes Sammenslutning i Grønland

Postbox 969
3900 Nuuk
www.asg.gl

Vi må have sandheden om Hans Hedtoft-forliset frem

En af de forlistes efterkommere, Bjarne Egede, efterlyser større åbenhed om den uopklarede skibskatastrofe, der kostede 95 mennesker livet

Historie

Hans Hedtoft

Af Peter Damborg

NARSAQ - Den 30. januar 1959 er stadig forbundet med stor sorg og afsavn for mange mennesker her i Grønland.

Det var den dato, grønlandsskibet Hans Hedtoft forliste i et voldsomt uvejr ud for Grønlands sydkyst. Skibet forsvandt sporløst og katastrofen kostede 95 menneskers livet.

Her 46 år efter fortsætter den tragiske historie med uformindsket kraft. Uvished har det med at trække dybe sjælelige spor, for dem der var tvunget til at fortsætte et smadret familieliv uden at få forklaring på, hvordan denne ulykke dog kunne ramme dem.

Ikke mindst den omstændighed, at der nu rejses et mindesmærke for de omkomne i Danmark, har åbnet for, at de efterladte nu ser en mulighed for, at hele begivenhedsforløbet bliver rullet frem i fuldt og offentligt dagslys, så familierne kan komme videre med deres traumer og aldrig glemte sorg.

Efterladt træder nu frem

Den i dag 47-årige Bjarne Egede fra Narsaq, som mistede sin far, da Hans Hedtoft forsvandt, træder i

dag frem her i AG og fortæller følgende om sin oplevelse af den tragiske skibskatastrofe:

- Det er først her i mine manddomsår, at det er gået op for mig, at denne ulykke har været et spøgelse, som jeg ubevidst har fortrængt gennem hele min barndom. Jeg har jo aldrig kendt min far, Carl Egede, der som 34-årig gik ned med skibet. På det tidspunkt var jeg knap to år. Jeg lærte aldrig min far at kende.

Familien blev splittet

- Tragedien kom til at få store personlige konsekvenser for vores lille familie.

- Vi var foruden min mor fire søskende. Der blev aldrig talt om vores fars død i vores hjem. Derfor vidste jeg heller ingenting om min fars familie, før jeg blev langt ældre. Vores mor døde, da var jeg 15 år. Jeg fik en værge og kom på efterskole i Danmark. Det betød, at vores familie nu endeligt var opløst og spredt for alle vinde. Kampen for at overleve tog over. Jeg tænkte ikke længere så meget på, hvad der var sket. Jeg måtte, så godt jeg nu kunne, finde min egen vej, forklarer Bjarne Egede, der i dag er økonomichef i Narsaq Kommune og selv har stiftet familie og fået børn.

Vi må have gjort op med myterne om Hans Hedtoft

- Der skulle gå mange år, før jeg

begyndte at fundere over, hvad det var, der skete i min barndom. Nu havde jeg pludselig selv en familie. Mine børn havde krav på at få en forklaring. Problemet var imidlertid, at jeg ingen forklaring havde. Den omstændighed fik mig til at begynde og grave i fortidens synder.

- Jeg henvendte mig til den lokale præst. Her fik jeg hold på mine bedsteforældre på mødrende og fædre side. Senere kom jeg frem til min fars død og de uafklarede forhold, som omgærede hele dette forlis. På dette tidspunkt var der ingen vej tilbage. Jeg begyndte at undersøge omstændigheder på nærmere hold.

- Lige meget hvor, jeg henvendte mig, var alle døre lukkede. Der er så mange dunkle forhold omkring dette forlis, som desværre aldrig er blevet ordentligt og sandfærdigt belyst. Det har skabt grobund for mytedannelser, som vi efterladte ikke kan bruge til meget. Jeg synes, vi og hele offentligheden har krav på at få sandheden om Hans Hedtoft frem.

Bjarne Egede er som en af de efterladte blevet inviteret til at overvære mindehøjtideligheden i Danmark.

- Når denne sag en dag er kommet for dagens lys, kan vi begynde at tale om et mindesmærke for de efterladte her i Grønland.

Imaq takussutissanik tamanik suujunnaarsitsisanngilaq

Hans Hedtoftip umiunerani qimagaasimasut allallu attuumassutillit 300-t ajunaarnersuarmut eqqaassutissap uleernejqarnerani peqataassapput

Oqaluttuarisaaneq

Hans Hedtoft

Allattoq: Christian Schultz-Lorentzen
Nutsrisoq: Gåbanguaq Johansen

KØBENHAVN - Sivisusimavoq. Sivisuallaarsimavoq inuppassuit eqqortumik isumaqassapput. Sapaatiuppalli kiisami Hans Hedtoftip januarip 30-ani 1959-imi umiunerani ajunaartut inuttat 40-t ilaasullu 55-it eqqaassutissaat København-imi uleernejqassaaq. Suliniuteqarsimasut tassaapput ajunaartunut ilaqaataasut suleqatigiit, ajunaarsimasut ataqqiniarlugit eqqaassutissamik nappaasoqarnisaanik ukiuni kingullerni ilunger-suuteqarsimasut.

Ukiut 50-ingajaat ingerlareerlaurtut nalinginnaangitsoq pineqarpoq. Imaq takussutissanik tamanik suujunnaarsitsisanngilaq.

Eqqaassutissap uleernejqarnerani Dronning Margrethe najuutissaq, naalakkersuisullu siullittaasuat Hans Enoksen, Kirsten Sietam Ilaqutaasuneersoq kiisalu Narnortalimmi borgmesteri Nikolaj Ludvigsen oqalugiassapput. Taakku saniatigit ineqarnermut naalakkersuisoq Jens Napaattooq, Kalaallit Nunaannut ministeriusimasoq Knud Hertling kiisalu ajunaarnersuarmut, inuit 95-it inuunerinik akeqaannangitsumut kiisannili aamma aappaasunut qimagaasunut qitornaannullu ilungersunartorsiornermik nassata-

qartumut, atatillugu qimagaasimasut allallu attuumassutillit 300-t najuutissapput.

Aningaasaateqarfik Grønlandsfonden

Umiunerup kingorna Danmark-imi naalakkersuisunit aningaasaateqarfik Grønlandsfonden pilersinneqarpoq, qimagaasimasunut taakkulu meeraasa peroriartornerini aningaasatigit tapiissuteqartarnissamik siunertaqartoq. Ukiut ingerlanerini aningaasaateqarfik sakkortuumik isornartorsiorneqartarsimavoq, aningaasanik tapiissutinik erliguussivallaartut tamatumunngalu taarsiullugu aningaasanik eqteriinnarsimasut, ilaatigullu ajunaarnersuarni allani eqqugaasunut aningaasanik tapiissutinik agguuassisarsimasut pasillerneqarluni.

Ukiualuit matuma siorna Folketing-imi isornartorsiuisoqarnera tunngavigalugu Konservativit sinerlugit Folketing-imi politikeriuisimasoq Hans Engell Grønlandsfonden-ip aningaasaataanik ikigisassaangitsunik aqutsineranik naalagaaffimmi kukkuneriusuunut qaqlerisitsilerpoq. Aningaasaateqarfik pinngitsuutinneqarpoq, taamaattorli tusaamaneqarnera ajoquserneqarluni. Grønlandsfonden-ili eqqaassutissamat ukiut 46-t maanna qaangiussimalerannani aningaasaliissuteqarsimavoq.

Imartaq navianartulik

Hans Hedtoft-ip umiunera

Titanicip umiuneranut assersuunneqarajuttarsimavoq. Umiaarsuit taakku marluullutik perngaammik angalasimapput. Marluullutik ilulissamat aporsimapput. Marluullutillu kivisinnaangitsutut isigineqarsimapput.

Hans Hedtoft januarip arfineqaappaani 1959-imi København-imit aallarmat suut tamarnik isumalluarnartumik aallartissimagaluarput. Piffissaq sivikitsuarsuaq atorlugu umiaarsuaq qaleriinnik amilik Kalaallit Nunaaliarpoq taamanilu Nuummumut, Sisimiunut Maniitsumullu aqquasaareerluni umiaarsuaq ilaasunik angallassissut taamani umiaarsuarnut sikulimmi angallatissianut piumasaqaatit sakkortunerpaartaannik naammassinnissimasoq Qaortumit København-iliarluni januarip 19-iani aallarpoq.

Naluneqangitsutut Kalaallit Nunaata imartaq imaannangitsorsuuvuq navialiffiusinnaasarlu-nilu. Anorersuarsinnaasarpoq, mallersorsuusarluni, isikkivilutarluni imaluunnit ussilluinnartumik putsersinnaasarluni kiisalu sinerissamat sòmilit 100-t tikillugit iluliaqarsinnaasarluni, iluliusaqarsinnaasarluni puttaqarsinnaasar-lunilu.

Akunnerit sisamat

Januarip 30-ani nal. 13.56 silasiorfimmil Prins Christians Sund-imi nalunaarasuartaaserisoq umiaarsuup sumiiffimmi 59.30N-43.00W-mi Kalaallit Nunaata kujasinnepaartaanit, Nunap Isuanit,

20 sòmilit missaannik kujammut-kangimut ungasissusilimmi umiaarsuup ilulissamat aporsimanerani umiaarsuarnut ajunaalernerne kalerrisaarummik tigusaqarpoq.

Minutsit 16-it qaangiummata umiaarsuup naalagaa nalunaarpoq, umiaarsuup eqqaa sikorpassuaqarpoq umiaarsuarlu kiviartulersoq. Tyskit kilisaataat Johannes Kruss Bremerhaven-imeersoq Hans Hedtoftimit 25 sòmilit ungasissusilimmiippoq sukkasinnaani-nilu tamaat imarluttorsoogaa nit-taalarneralu pissutaalluni isikkivil-littorsuugaa sikut akunnisiorlugit sumiiffiup tungaanut ingerlalerluni.

Nal. 17.41 Hans Hedtoft nalunaarpoq; Kiviartuaarpugut, nalunaaqutarlu 18.06 ajunaalernerne kalerrisaarutip SOS-ip aallaqqaata kilisaammitt tusaaneqarpoq, tamatumalu kingorna umiaarsuaq Kalaallit Nunaaliartaat attavigineeruppoq.

Taamaalilluni ajunaalernerne kalerrisaarnermit siullermit umiaarsuup arnanik, angutinik mee-qanillu 95-inik issimasoqarluni kivi-nissaata tungaanut akunnerit si-samat ingerlasimapput. Tamatuma malitsigisaanik Kangilinnguani Sakkutooqarfik annaassiniarner-suarnik aallartitsivoq, taamanilu imartaq angallatinik timmisartunillu ujaasiffigineqarluni. Kingu-neqangitsumillu. Hans Hedtoft-imit takussutissatuaq tassaavoq puttaqut annaassiniut nigalik, qaammatit qulingiluat ingerlareer-mata Island-ip sineriaanut tipisi-

GUNVOR BETTING/PRESSEHUSET/NORFOTO

Karl Egede, landsrådemut ilaasortaq taamanikkullu aalisartut peqatigiiffianni siullittaasooq, inuit allat 94-it ilagalugit ajunaarpoq. Karl Egede 30-narnik ukioqalerpoq.

Karl Egede, landsrådspolitiker og formand for den daværende fiskeriforening, omkom sammen med 94 andre. Karl Egede blev kun 30 år.

masoq. Taanna ullumikkut Qaortumi oqaluffimmiippoq.

Hans Hedtoft-ip umiunera Kalaallit Nunaata Danmark-illu akornanni umiaarsuarnik angallaneq pillugu oqallinnermik sakkortuumik nassataqarpoq Kalaallit Nuunaannilu Sikunik Alapernaarsuisoqarfiup pilersinneqarneranik kinguneqarluni. Tamatumani aamma umiaarsuup assartuutip Hanne S-ip Svendborg-imeersup aprilimi 1960-imi Nunap Isuata eqqaani issimasut 18-it tamarnik ajunaarutigisaannik umiunera pis-sutaqaataavoq. Tamatuma kingu-nerata peqatigisaanik imarpik qu-laallugu timmisartuussisalerneqarpoq.

Havet sletter ikke alle spor

300 efterladte og andre med tilknytning til forliset af Hans Hedtoft deltager i afsløringen af mindestenen for katastrofen

Historie

Hans Hedtoft

Af Christian Schultz-Lorentzen

KØBENHAVN - Det tog sin tid. Alt for lang tid vil mange med rette mene. Men på søndag opsættes der endelig en mindesten i København for de 40 besætningsmedlemmer og 55 passagerer, der omkom ved forliset af Hans Hedtoft den 30. januar 1959. Bag initiativet står Pårørendegruppen for de omkomne, der de seneste år har presset voldsomt på for at få opsat en mindesten, så man har et sted at ære de omkomne.

Selv om der snart er gået et halvt århundrede, bliver der tale om en begivenhed udover det sædvanlige. Havet sletter ikke alle spor.

Ved afsløringen vil Dronning Margrethe således være til stede, og der vil være taler ved landsstyreformand Hans Enoksen, Kirsten Sietam fra Pårørendegruppen samt borgmester i Narnortalik Nikolaj Ludvigsen. Desuden deltager landsstyreleder for boli-

ger Jens Napaattooq, tidligere Grønlandsminister Knud Hertling samt 300 efterladte og andre med forbindelse til katastrofen, der ikke blot kostede 95 mennesker livet, men også bragte svære tider for ikke mindst de efterladte ægtefæller og deres børn.

Grønlandsfonden

Efter forliset oprettede regeringen Grønlandsfonden, som skulle yde økonomisk støtte til de efterladte og ikke mindst til opvæksten af deres børn. Gennem årene har der været rettet hård kritik mod fonden, som beskyldes for at have været alt for nærig med økonomisk støtte og i stedet puget penge sammen, og blandt andet fordelt økonomisk støtte til andre ofre for katastrofer.

Den tidligere konservative folketingspolitiker Hans Engell fulgte for nogle år siden kritikken op i Folketinget ved at lade Statsrevisorerne kulegrave Grønlandsfondens forvaltning af de betragtelige økonomiske midler. Fonden klarede frisag om end, den stadig står tilbage med skrammer på sit ry. Men mindestenen har Grønlandsfonden dog finansieret - her 46 år efter.

Farligt farvand

Forliset af Hans Hedtoft er ofte blevet sammenlignet med den ulykke, der overgik Titanic. Begge skibe var på deres jomfrurejse. Begge stødte mod et isbjerg. Begge skibe blev betragtet som synkefrie.

Det startede ellers lovende, da Hans Hedtoft den 7. januar 1959 afsejlede fra København. På rekordtid gennemførte det dobbeltskrogede skib turen til Grønland med anløb i Nuuk, Sisimiut og Maniitsoq, inden passagerskibet, der opfyldte tidens strengeste krav til et ishavsskib, stævnedes ud fra Qaortoq med kurs mod København den 19. januar.

Farvandet ved Grønland kan som bekendt være yderst voldsomt og farligt. Der kan være høje vindhastigheder, store bølger, nedsat sigtbarhed eller tæt tåge samt isbjerge, isskoster og isflager fra kysten og ud til hundrede sømil derfra.

Fire timer

Den 30. januar 13.56 opfangede telegrafisten på vejstationen Prins Christians Sund et nødsignal fra skibet om, at skibet var kollideret med et isbjerg på positionen

HANS JANUSSEN/NORFOTO

»Hans Hedtoft« Nuummiit Qaortumukarluni aallartooq.

»Hans Hedtoft«'s afrejse fra Nuuk mod Qaortoq.

5930N-4300W, cirka 20 sømil sydøst for Grønlands sydligste punkt, Kap Farvel.

16 minutter efter meddelte kap-tajnen, at der er megen is omkring skibet og at skibet synker. Den tyske trawler Johannes Kruss fra Bremerhaven befandt sig cirka 25 sømil for Hans Hedtoft og sejlede for bedste fart imod positionen igennem høj sø og is samt med ringe sigtbarhed på grund af snebyger.

Klokken 17.41 meddelte Hans Hedtoft: Vi synker langsomt, og klokken 18.06 opfangede man ombord på trawleren begyndelsen til et SOS-signal, hvorefter der ikke længere var forbindelse til Grønlandsskibet.

Der gik således fire timer fra det første nødsignal til skibet sank

med 95 kvinder, mænd og børn ombord. Efterfølgende indsatte Grønlands Kommando i Grønne-dal en storstilet redningsaktion, hvor farvandet blev gennem søgt af skibe og fly. Men forgæves. Det eneste spor af Hans Hedtoft var en redningskrans, der drev ind på Islands kyst ni måneder senere. Den står nu i kirken i Qaortoq.

Forliset af Hans Hedtoft affødte en voldsom debat om sejladsen mellem Grønland og Danmark og førte til oprettelsen af den grønlandske Iscentral. Også ansporet af fragtskibet Hanne S af Svendborg forlis ved Kap Farvel i april 1960, hvor alle 18 ombordværende omkom. Samtidig blev konsekvensen, at man i stedet satsede på atlantflyvningen.